

EL LLENGUATGE

Treballar-hi

El verb *treballar* pot ésser usat com a verb transitiu i com a verb intransitiu, és a dir, amb un complement directe o sense. L'ús més freqüent i habitual és com a verb intransitiu: *Em sembla que treballes massa; Diuen que treballar cansa, Qui de jove no treballa de vell dorm a la palla.* Com a verb transitiu, amb un complement directe, *treballar* s'usa especialment en frases com és ara *Treballa la fusta, Aquesta matèria no es deixa treballar*, en què *treballar* significa «sotmetre una matèria a una acció per donar-li forma».

Com a verb intransitiu *treballar* va sovint acompanyat d'altres complements, especialment de lloc, que indiquen, és clar, l'indret, l'empresa, el ram, l'activitat, etc., en què hom exerceix la seva activitat laboral o professional: *Treballava a Girona, Treballo en una editorial, Ha treballat a Can Duran i Llimona.* Però en alguns casos, aquests complements locatius tendeixen a acostar-se als complements d'objecte, tal com podria ésser el cas de les oracions *Treballa en un projecte molt interessant o Sempre treballa en diverses obres alhora.* Ja sabem que la classificació dels complements dels verbs no sempre permet uns límits ben precisos i definits, però potser es podria sostenir que el complement d'una oració com *Treballa en aquest projecte* és més acostat al de *Contribueix a aquest projecte*, normalment classificat com a complement d'objecte que no pas al de l'oració *Treballa en una fàbrica.*

Però no és pas plantejar una qüestió de nomenclatura —sempre hem cregut que el que importa són els fets i no les etiquetes amb què els assenyalèm— que fem aquest comentari, sinó per fer observar que, essent efectivament el complement d'una oració com *Treballa en aquest projecte* sentit com un complement d'objecte, n'hi ha que no vacil·len ja a fer-ne un cas acusatiu, és a dir, a tractar-lo com a complement d'objecte directe i a prescindir, per tant, de la preposició: *Treballen aquest projecte.* És cert que es podrien emparar en dos exemples que indica el Fabra de l'ús transitiu de *treballar*: *És una gerra molt mal treballada i Un discurs treballat*, o en la definició de l'Enciclopèdia «preparar, perfeccionar, millorar», que correspon al segon exemple, però en el cas de transsitivització potser induguda que contentem, més que no pas la idea de polir i afinar es vol expressar, en realitat, la més general de dedicar l'activitat.

Albert Jané